

On beşinci yüzyılın sonlarında İspanya ve Portekiz'den sürülen Sefarad Yahudileri on altıncı yüzyılın sonları ve özellikle de on yedinci yüzyıldan itibaren İzmir'e yerleşmeye başlamıştır. Bugün Havra Bölgesi olarak bildiğimiz alan İzmir'in Yahudi nüfusunun konut ve işyerleri arasında bir geçiş bölgesi olarak konumlanmıştır. Dördü sırt sırta olmak üzere Güzelyurt ve Güneş mahallelerini kapsayan bu alanda toplamda dokuz sinagog ve bir hahamhane bulunmaktadır.

info@izmirJCC.org

İzmir Musevi
Cemaati Vakfı

İzmir Vakfı

İZMİR
TARİHİ
KEMERALTI
MUSEVİ
KÜLTÜR VE
İNANÇ TURİZMİ
NOKTASI

PROJE KAPSAMI

Proje kapsamında yapılan araştırma, anket ve literatür çalışmaları ile birebir görüşmelerin yanı sıra dokuz sinagog ve hahamhane için restorasyon yaklaşık maliyetleri çıkarılmış, yeniden işlevlendirme önerileri getirilmiş, işletme fizibilitesi yapılarak gelir getirici bir işletme modeli oluşturulmuş ve bölgenin turizm potansiyelini artırmak için tanıtım ve pazarlama stratejileri oluşturulmuştur. Projenin uygulamaya süresi on sekiz ay olarak belirlenmiştir.

ARAŞTIRMA ÇALIŞMALARI

Fizibilite çalışması kapsamında İzmir'in Yahudi mirası üzerine bir literatür taramasının yanı sıra anket çalışmaları ve birebir görüşmeler yapılmıştır. Musevi cemaati, acenteler, turist rehberleri ve kemeraltı esnafına yönelik anket çalışmaları yapılmıştır. Musevi cemaatinin önde gelen kişileri ve alanda faaliyet yürüten kurumların temsilcileri ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

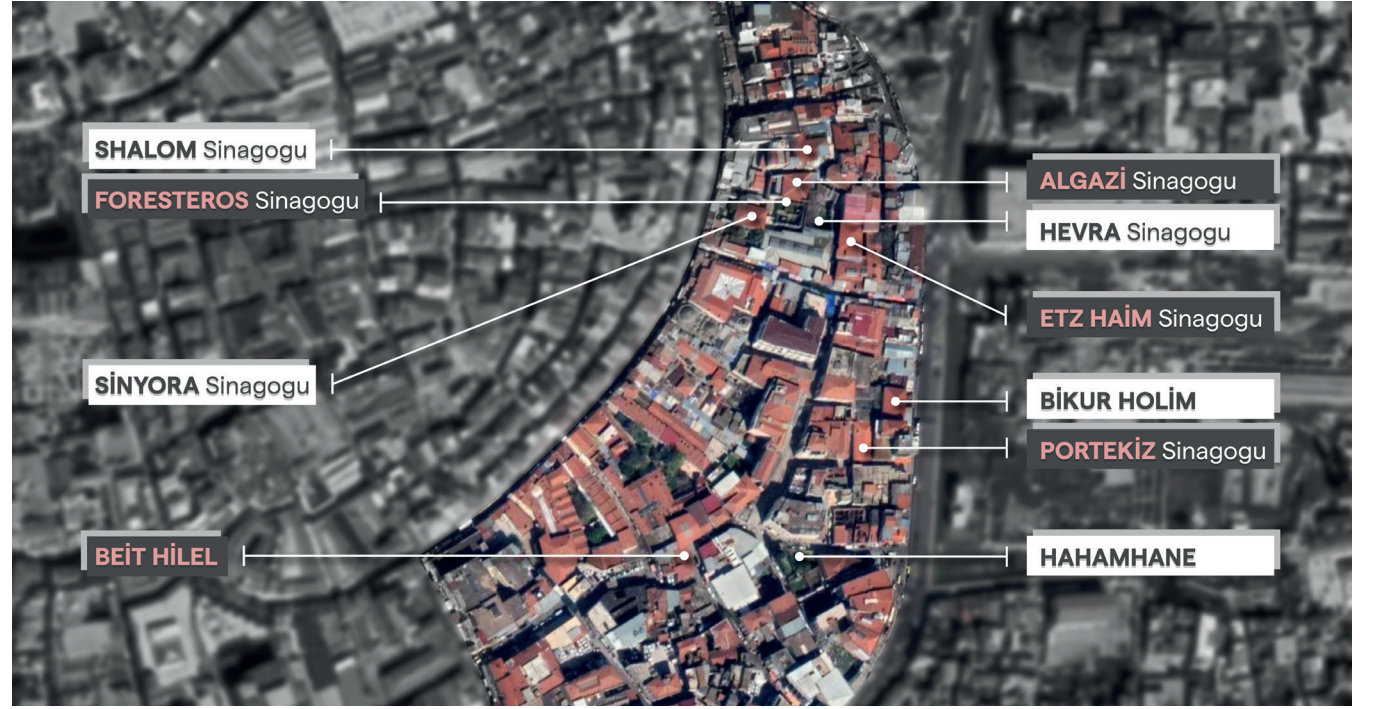
MİMARİ ÇALIŞMALAR

Proje kapsamında ele alınan dokuz sinagog ve hahamhane için gerekli restorasyon işleri belirlenmiştir. Neredeyse tamamı yıkık durumda olan Hevra ve Foresteros sinagoglarının kalıntıları korunarak restore edilmesi ve kültür, sanat ve sergi alanı olarak kullanılması öngörülmüştür. Algazi Sinagogu Algazi ailesinin müzikal mirası da göz önünde bulundurularak müzik etkinlikleri ve konserlerin gerçekleştirildiği bir alan olarak konumlandırılmıştır. Sinyora Sinagogu ise konser ve toplantı organizasyonları ve film gösterimleri gibi kültür sanat etkinliklerinde kullanılması tavsiye edilmiştir.

Fizibilite çalışmasına dahil olan halihazırda restore edilmiş Portekiz Sinagogu, sosyal ve kültürel etkinlikler merkezi olarak faaliyettedir. Tavan kaplamalarına yönelik bakım ve onarım faaliyetleri öngörülen Şalom Sinagogu proje kapsamında ibadethane yapısı korunarak sergi ve eğitim organizasyonlarının gerçekleştirileceği bir alan olarak konumlandırılmıştır.

Bikur Holim Sinagogu'nun ibadete yönelik kullanımı korunarak tarih, hukuk ve sağlık odağında bir anlatı çerçevesinde ziyarete açılması öngörülmüştür. Öte yandan Beit Hilel Sinagogu'nun mevcut hali korunarak sinagogun üst katının Musevi Cemaati Vakfı ve Haim Palaçı veritabanına ulaşılacak bir iki kişilik bir araştırma alanı olarak düzenlenmesi öngörülmüştür.

Eyz Hayim Sinagogu'nun ibadet odaklı kullanıma ve ziyarete açılması öngörülmüştür. Aynı zamanda bir araştırma ve sergi alanı olarak kullanılması önerilmiştir.

Havra Bölgesi

İLETİŞİM VE PAZARLAMA STRATEJİSİ

İzmir Yahudileri, birbirleriyle ve farklı inançlarla bir arada yaşamanın en güzel örneklerinden birini ortaya koymuştur. Bu nedenle proje bölgesinin adı İzmir Yahudi Meydanı (İzmir Jewish Circle) olarak belirlenmiştir.

Bazı sinagoglarda bugün hâlâ ana mekânın tam ortasında bulunan Teva adlı yapılar, İzmir sinagoglarının ayırt edici özelliklerinden biridir. Teva, hem bir gemiyi hem de etrafında buluşulan bir ortak paydayı temsil etmektedir. Bu nedenle projenin ikonunu olarak seçilmiştir.

Sinagoglar ve hahamhanenin ziyaretçilere sunduğu potansiyel deneyimler göz önünde bulundurularak bir ziyaret kurgusu oluşturulmuştur. İzmir Yahudi Meydanı, Yahudi kültürünü betimleyen altı temel konunun bir bütün olarak ele alındığı bir destinasyon olarak tarif edilmiştir.

1. Yolculuk – Journey: Alanın başlangıç konsepti olarak Etz Hayim Sinagogu'nda konumlandırılmıştır. Sefarad Yahudilerinin İzmir'e gelişi ve Ladino dili bu konsept altında işlenebilir.

2. Birlikte Yaşamak – Living Together: Alanın temel kavramı olarak seçilmiştir. Hevra ve Foresteros sinagoglarında yapılacak bütüncül bir restorasyon çalışma ile ortasına ikonik

bir Teva yapılarak burası Tevarium'a dönüşebilir ve konser, sergi alanı olarak kullanılabilir. Şalom Sinagogu Harbour of Diversity (Çeşitlilik Limanı) konsepti ile Sefarad, Aşkenaz ve Romaniot Yahudilerinin kendi aralarındaki ve diğer inançlarla olan ilişkileri işlenebilir.

3. İzler – Traces: Sinyora Sinagogu'nda işlenecek olan kavramdır. Bu yapı başta Parohetler olmak üzere dini eşyaların sergilendiği bir alan olarak konumlandırılmıştır.

4. Düşünceler – Thoughts: Beit Hilel Sinagogu'nda işlenecek kavramdır. Sinagog başta Haim Palaçı olmak üzere İzmir Yahudilerine dair bilgilerin yer aldığı bir veritabanı oluşturularak araştırmacılara açılabilir.

5. Fısıltılar – Whispers: Bikur Holim Sinagogu'nda işlenecek kavramdır. Burası çeşitli yargılamaların yapıldığı ve bunun yanı sıra bir dönem hastaların da bakıldığı sinagogdur. Tam doğrulanamayan bu bilgiler tarihin derin sayfalarından fısıltılar halinde nesilden nesile aktarılmıştır.

6. Lezzetler – Flavours: Hahamhane geniş bahçesi ile bir kafe/restoran mekânına dönüştürülerek Yahudi mutfağının deneyimlenebildiği bir alana dönüşebilir.